

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

NEWSLETTER

ČERVEN 2022

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT
A MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ

Milé paní učitelky, milí páni učitelé,

blíží se konec školního roku, prázdniny, léto... samé příjemné chvíle :-) My bychom k nim rádi přispěli trochou zajímavého čtení, kterého tentokrát přinášíme bohatě :-)

Jednak je to naše nabídka, jak se můžete zapojit do našich programů a seminářů (ŠUŽ, MZU) se spoustou novinek (například nové možnosti dvou zaměření u celoroční ŠUŽ, ale i kratších miniprojektů a workshopů). Pak je to sekce rozhovorů a reportáží (z velké akce - mezinárodního kongresu pro mládež, ale i z klasické ŠUŽky).

Přinášíme také čerstvou novinku - laureátkou **Ceny Josefa Vavrouška** za loňský rok se stala absolventka ŠUŽ, výše zmíněného kongresu i našich dalších akcí, žákyně Ludmila Kozlová z Prachatic. Gratulujeme!

Pozvání můžete přijmout například na již druhý ročník **Letní školy místně zakotveného učení**.

Přejeme inspirativní čtení, optimismus a víru v dobro, pohodové léto a nadšené žáky :-)

Za tým ŠUŽ a MZU

Silvie Kozlovská a Eliška Hájková
Středisko ekologické výchovy SEVER

JAK REALIZOVAT MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ ve šk. roce 2022/2023?

1) Celoroční program Škola pro udržitelný život - ŠUŽ

pro žáky a učitele, kteří aktivně mění své okolí

pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu - dává žákům slovo - připravuje je na skutečný život - je otevřený komunitě

Ve školním roce 2022/2023 si můžete vybrat, zda se chcete věnovat prostřednictvím programu Škola pro udržitelný život - ŠUŽ

1. tématu klimatická změna a společně s žáky se vzdělávat O MÍSTĚ A V MÍSTĚ - mapováním problémů a potřeb obce z hlediska adaptace na klimatickou změnu. Udělat společně něco PRO MÍSTO - plánováním a realizací praktických místních projektů zmírňujících dopady klimatických změn v obci a SKRZE MÍSTO hledat souvislosti mezi naším místem a klimatickou změnou.

nebo

2. tématu udržitelný život v obci, ve kterém žáci s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny, a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se.

Co zapojením získáte?

- finanční podporu 15 000,- na realizaci programu a drobná finanční podpora pro zapojené pedagogy
- metodickou a konzultační pomoc - k dispozici jsou vám konzultanti programu ŠUŽ, kteří vás provedou celým procesem
- metodické materiály programu ŠUŽ - aktivity do výuky
- vzdělávání pedagogů - úvodní a doškolující semináře
- setkání s dalšími školami realizujícími program ŠUŽ
- aktuální informace o dění v místně zakotveném učení v ČR
- pro tento školní rok nabízíme rovněž:
  - možnost absolvovat na podzim a v zimě 3 denní pobyt v Horním Maršově v Krkonoších, na kterém zažijete zážitkový vzdělávací program zaměřený na klimatickou změnu nebo udržitelný rozvoj (cena pro žáka cca 1250,- za pobyt)
  - získat díky semináři simulační hru Jak se žije v Podnebině, která žáky provází adaptačními opatřeními v obci (cena cca 2000,-)

Přihlaste se do celoročního programu Škola pro udržitelný život **ZDE** nebo kontaktujte Elišku Hájkovou (suz@ekologickavychova.cz, 734 310 966).

JAK REALIZOVAT MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ ve školním roce 2022/2023?

2) MĚSÍČNÍ miniprojekty

Místně zakotvené učení vás zaujalo, ale raději než celoroční program ŠUŽ byste si vyzkoušeli o něco menší, cca měsíční projekty?

Hledáme **skupiny žáků**, kteří chtějí **realizovat jednoduché aktivity v místě**. Na začátku se zapojené skupiny zamyslí, co by potřebovali k tomu, aby lépe poznali a zmapovali své místo, poté vybírají témata (minimalizace odpadů, šetření energií, sucho, klimatická změna apod.), na kterých si formulují výzkumné otázky, na základě zjištěných problémů v komunitě si formulují hypotézu, plánují, realizují navrhovaná opatření a prezentují výsledky. **Předpokládaný čas realizace je 1 - 4 měsíce.**

Co zapojením získáte?

- drobnou finanční podporu pro realizaci projektů
- metodickou a konzultační pomoc - k dispozici jsou vám konzultanti, kteří vás provedou celým procesem
- metodické materiály - aktivity do výuky
- setkání s dalšími školami realizujícími miniprojekty
- aktuální informace o dění v místně zakotveném učení v ČR

JAK REALIZOVAT MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ ve školním roce 2022/2023?

3) NĚKOLIKAHODINOVÉ workshopy

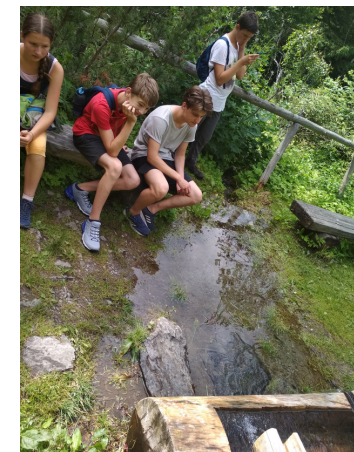
Vytvořili jsme nabídku MINILEKCÍ. Vybrali jsme **zážitkové aktivity propojující místně zakotvené učení s tématy klimatické změny a udržitelného rozvoje**. Tyto aktivity jsme metodicky upravili tak, aby byly realizovatelné **od 1 vyučovací hodiny až po 1 projektový den**. Aktivity jsou určeny žákům I., II. stupně ZŠ a žákům středních škol.

Co v MINILEKCÍCH NAJDETE:

- cíle a výstupy aktivity
- časovou dotaci aktivit a jejich částí
- popis mezipředmětového propojení aktivity
- metodický popis aktivit s doporučeními vyplývajícími z našich dosavadních zkušeností
- seznam pomůcek, případně odkazy na již zpracované pracovní listy a pomůcky
- popis, jak aktivita naplňuje jednotlivé principy místně zakotveného učení
- doporučení na aktivity, které by mohly předcházet nebo možné aktivity, které by mohly navazovat

Po realizaci MINILEKCE vás poprosíme o:

- vyplněnou prezenční listinu s podpisy žáků
- vyplnění krátkého hodnotícího dotazníku
- pořízení pár fotografií dokumentujících práci žáků při realizaci MINILEKCE
- to vše do 3 měsíců od obdržení metodiky vybrané MINILEKCE (po domluvě je možná úprava termínu)

PŘEDSTAVUJEME SE

Konzultantka Silva je tu pro školy z Královéhradeckého kraje a ačkoli její jméno znáte již delší dobu z Úvodníku a některých článků, v této rubrice se zatím nepředstavila :-)

SILVIE KOZLOVSKÁ

Již pár let jsem součástí týmu Školy pro udržitelný život přímo v jejím "rodišti", tedy v organizaci SEVER v Horním Maršově. Pocházím z Trutnova, kde žiji dosud (s "malou" 20letou přestávkou v Brně:). Na SEVERu se zabývám kromě ŠUŽ také lektorováním seminářů, vedením projektů a párkrát za rok si s radostí "odskočím" i k dětem (třeba na naše kempy aktivního občanství, pobyty, kongres...).

Práce na SEVERu je pestrá, smysluplná a naplňující, neměnila bych :-) Kromě práce trávím čas nejraději se svými dětmi, ideálně kdekoliv venku na sluníčku :-)

Jak ses dostala k programu ŠUŽ?

Snadné vysvětlení - pracovat na SEVERu a nepodílet se na ŠUŽ není příliš obvyklé:) Jsem tedy "zapojena" již od svého nástupu v roce 2019. A vzhledem k dřívější drobné zkušenosti s učením (byť v odlišném - univerzitním prostředí) mě tento přístup přímo uchvátil.

Foto: archiv Silvie Kozlovské

V čem vidíš přínosy ŠUŽ pro školy a v čem pro sebe?

Přínosů pro školy (děti, učitele, vedení, ale i rodiče!) vidím spoustu. Asi bych vypíchl právě ono propojení všech zúčastněných, kdy děti zjišťují, kolik je kolem nich zajímavých lidí, míst, předávají si obousměrně zkušenosti v rodině, překvapují dospělé kolem sebe i sami sebe tím, co vše dokážou vymyslet i vytvořit a nadšeně, s důvěrou a odvahou to veřejně prezentovat! Tohle ve všech zúčastněných zůstane, v každém dítěti zanechá alespoň střípek těch pocitů a odvahy "jít s kůží na trh", dospělácky řečeno "být aktivním občanem" - a o to nám jde :-) A já osobně - vše výše uvedené si užívám a doháním tak, co jsem nezažila během svého dětství na vlastní kůži.

Jak bude probíhat ŠUŽ ve tvém kraji v příštích měsících, na co se školy mohou těšit a jaké jsou tvé plány na rozvoj ŠUŽ v dalších letech?

I v příštím školním roce nabízíme školám možnost se účastnit celoročního programu ŠUŽ s finanční podporou (ve dvou zaměřeních - na klima nebo na udržitelnost). Novinkou pro ty školy, které chtějí začít postupně, je nabídka workshopů v rámci max. 1 dne nebo měsíční miniprojekty. Detaily nabídky jsou uvedeny v tomto Newsletteru :-)

GYMNÁZIUM ŠUMPERK 1/2

Mgr. Renáta Schubertová

Naše třída se účastnila programu Škola pro udržitelný život ve školním roce 2020/21 a 2021/22 ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. a s finanční podporou SFŽP ČR.

V tomto projektu se třída G3 (7.-8. ročník) zamýšlela na tím, jakým způsobem by bylo možné aspoň trošku přetvořit k lepšímu místo okolo nás – konkrétně nedaleko gymnázia.

Prostředí kolem naší školy jsme podrobně mapovali a vytipovali místa, kde něco chybí, nebo naopak přebývá. Setkali jsme se také se zástupci organizací působících v naší blízkosti: s Mgr. Kamilou Šeligovou, ředitelkou Městské knihovny Šumperk, a s paní Janou Smrčkovou, ředitelkou Vincentina – domova pro osoby se zdravotním postižením, který známe v těsné blízkosti našeho gymnázia pod názvem Domeček. V hlavě se nám „urodily“ cíle opravdu velké, které bychom nemohli zvládnout bez dlouhodobého plánování a bez pomoci městských úřadů (vybudování mnohoúčelově využitelné a člověku i přírodě přívětivé zóny na zeleném plácku u sochy), cíle střední, které by také ještě chtěly pomoc obce (odstranění ošklivého a nevzhledného pozůstatku po původním Masarykově pomníku) a cíle dosažitelné ...

Během projektu jsme využili různé nabízené aktivity: učili jsme se v Čarovném lese za Sanatorkou, stavěli jsme věže ze špejlí a marshmallownů, zkusili jsme metody místně zakotveného učení používat také na projektovém vyučování v Sobotíně, zahráli jsme si různé hry stmelující kolektiv.

GYMNÁZIUM ŠUMPERK 2/2

Do finále jsme vlastními silami dotáhli dva z našich nápadů. Ubytování pro tolik důležité opylovače jsme zařídili společně se spolužáky ze třídy G4 na začátku jara 2022. Hmyzí hotely byly umístěny na školní dvůr a v prostoru mezi knihovnou a tělocvičnou, kde to v průběhu jara a léta obzvláště krásně a bohatě kvete. Do blízkosti hmyzích hotelů a také na zahradu Vincentina byla umístěna keramická pítka, která vyrobili žáci G5 a G6. Snad tedy nabídka bude přijata a nějaké druhy hmyzu budeme moci brzy pozorovat.

Jak jste program Škola pro udržitelný život začlenili do výuky?

Biologie – 7. a 8. třída (sekunda a tercie) učivo o biodiverzitě

Český jazyk – sloh: mapování místa, smyslové prožívání – psaní slohových prací, vyhodnocování názorů, besedy s pozvanými hosty

Výtvarná výchova – výroba pitek (realizovali starší studenti – středoškoláci)

Co bylo důležité pro aktivní zapojení žáků a jejich participaci na projektu? Máte nějaké tipy, které se vám osvědčily?

- 1. Vybrat správné místo a vlastní projekt – aby děti viděly realistický přínos případných změn.*
- 2. Mít dostatek času pro práci s dětmi – vyplatily se mi například hodiny slohu, kdy jsem mohla projekt realizovat, bylo by to těžké, kdybych děti učila třeba jen 2 hodiny týdně... také se vyplatila spolupráce s ochotnými kolegy (výroba keramických pitek ve výtvarné výchově).*

ROZHOVOR S UČITELKOU EVOU KUČEROVOU (ZŠ BÝŠŤ) 1/2

Jmenuji se Eva Kučerová. Vystudovala jsem Geodézii a kartografii a Učitelství odborných předmětů na VUT v Brně. Během rodičovské dovolené jsem připravovala programy pro děti v místním rodičovském centru. Od září 2018 učím na Základní škole Eduarda Nápravníka v Býšti. V srpnu 2021 jsem začala studovat kurz koordinátora environmentální výchovy. Volný čas ráda trávím s rodinou. Miluji hory, jízdu na kole a v zimě lyže. Před spaním si přečtu zajímavou knihu.

Proč by si měla ŠUŽ/MZU vyzkoušet každá škola?

Škola pro udržitelný život je program, který pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává jim možnost podílet se na různých opatřeních v obci, prezentovat a obhajovat své názory před komunitou. Během celoročního projektu Mladí pro klima žáci nejprve zkoumají sami sebe, prohlubují vztahy v kolektivu, studují, co je klimatická změna, zjišťují, jak se dotýká okolí školy, objevují, že i oni sami mohou udělat něco pro svou obec. Učitel je průvodcem. S otevřenými očima sleduje, co všechno žáci dokážou, pokud je jim dán prostor k realizaci.

Foto: archiv Evy Kučerové

Co žáky na práci se ŠUŽ/MZU nejvíc baví, jaký vidíte největší přínos pro žáky?

Žáci nejkladněji hodnotili třídní pobyt v Horním Maršově plný her a aktivit týkajících se nejen klimatické změny, ale i poznávání Horního Maršova. Získané poznatky využili v Býšti. Největší přínos vidím v tom, že dokázali připravit dvě setkání s komunitou, představit klima mapu a místní akční plán obce, diskutovat s komunitou o jimi navrhovaných opatřeních. Mezi realizovaná opatření patří tři Dny bez aut (žáci se museli dostat do školy a domů na vlastní pohon nebo veřejnou dopravou), Mňamka týden ve školní jídelně (během tří týdnů žáci a pedagogové školy hodnotili jídla, po besedě s vedoucí jídelny vymysleli svůj týdenní jídelníček), učení třídění odpadů dětí ve družině. Škola také realizovala zachycování dešťové vody.

ROZHOVOR S UČITELKOU EVOU KUČEROVOU (ZŠ BÝŠŤ) 2/2

Jak obtížné je realizovat ŠUŽ/MZU v běžné školní výuce? Co Vám pomáhá a co naopak práci komplikuje?

Letošní ročník jsem realizovala se šestou třídou v třídnických hodinách, hodinách hudební a výtvarné výuky. S paní učitelkou v českém jazyce žáci popisovali svůj vztah k místu a připravovali články na web školy nebo do místního zpravodaje. Plakáty a prezentace připravovali v hodinách informatiky. Výhodou naší školy je rodinná atmosféra, podpora vedení, ale i výborná spolupráce mezi kolegy. Program ŠUŽ je náročné realizovat individuálně. Práci nám komplikovala situace související s Covidem-19. Museli jsme přesunout pobyt v Horním Maršově, čímž jsme se dostali do časového skluzu.

Principy místního zakotveného učení a učení se venku se snažíme aplikovat i v běžné výuce v hodinách přírodovědy, vlastivědy, přírodopisu, zeměpisu, občanské výuky nebo v projektových dnech.

Jak to vidíte, kdybyste měla realizovat ŠUŽ každoročně/pravidelně?

Projekt Mladí pro klima jsme letos realizovali poprvé. Žáci navrhli mnoho opatření (např. výsadbu stromů v obci), která jsme nestihli uskutečnit, proto v nich budeme pokračovat i v příštím roce. Chtěli bychom se projektu zúčastnit i s jinými třídami v příštích letech.

Co byste poradila učitelům, kteří se ŠUŽ začínají?

Metodika Školy pro udržitelný život je skvěle připravena. Aktivity jsou velmi zajímavé. Nejtěžší je pro učitele nechat žáky samostatně pracovat a zasahovat jen v případě, když si o pomoc sami řeknou a nenutit jim svou představu.

Co přináší ŠUŽ Vám?

Projekt Mladí pro klima mě znovu přesvědčil, že pokud dá učitel žákům příležitost, dokážou spoustu věcí. Ve Škole pro udržitelný život vidím smysl, protože se žáci učí dovednostem, které mohou využít ve svém budoucím povolání. Škola pro udržitelný život je podle mě cesta, kterou žáci procházejí. Mám radost, když se žákům podaří uskutečnit jimi navrhované návrhy, i když jsou malé.

Překvapili Vás žáci něčím v průběhu práce na projektu?

Překvapili mě, jak profesionálně zorganizovali setkání s paní starostkou, paní ředitelkou, rodiči a prarodiči. Také jejich neuvěřitelné nadšení a zapálení pro věc. Sami vymýšlí nové a nové opatření. Před setkáním s paní starostkou na obecním úřadě mě poprosili, jestli by si mohli vyzkoušet svou řeč. Na chvíli jsem se stala paní starostkou.

MEZINÁRODNÍ KONGRES MLÁDEŽE K ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVĚ (YEEC), PRAHA, 13. – 17. 3. 2022

Kongres mladých byl součástí World Environmental Education Congress, experti environmentální výchovy a mladí lidé tak společně řešili, jak má vypadat vzdělávání o životním prostředí a udržitelnosti v 21. století. Kongresu se zúčastnilo okolo 120 mladých a aktivních lidí doslova z 22 zemí (Evropy, Turecka či Maroka). Organizátorem akce byl SEVER Horní Maršov, o.p.s.

Během pětidenního akčního programu si navzájem představili své aktivity a iniciativy, zažili exkurze a workshopy s lektory a sestavili návrh, jak by mělo vypadat environmentální vzdělávání a vzdělávání pro udržitelnost.

Účast většiny (100) mladých lidí byla financována z projektu Evropské unie v rámci programu Erasmus+, tato podpora umožnila výjezd i účastníků z nejchudších zemí Evropy jako je např. Moldavsko, Kosovo nebo Bosna a Hercegovina.

“Do doby, než jsem se zúčastnil kongresu YEEC, jsem si neuvědomoval, že můj hlas může mít sílu a že mohu skutečně něco ovlivnit. Bylo pro mě velmi inspirativní a povzbuzující mluvit s ostatními o tématech, která mi jsou blízká. Viděl jsem zde pohromadě tolik mladých lidí, kteří sdílejí stejný názor - chtějí zpomalit klimatickou změnu. To mě doslova nakoplo k tomu, abych okamžitě začal jednat...”

Omar Moallim (16 let), účastník YEEC a student londýnské Barking Abbey School

MEZINÁRODNÍ KONGRES MLÁDEŽE K ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVĚ (YEEC), PRAHA, 13. - 17. 3. 2022

Mladí ve věku 14 – 26 let reprezentovali **nejrůznější programy a iniciativy** – např. program Roots and Shoots (Jane Goodall Institute), Mladé reportéry, Ekoškolu, Světový fond na ochranu přírody, Climate Heroes, Fridays for Future, Skauty.

Pestré je i **spektrum činností**, kterým se mnozí účastníci věnují i mimo tyto iniciativy – podnikání v oblasti ekologického stavebnictví, vedení ekologických kroužků, pěstování a prodej lokálních potravin, podpora rozvoje cyklistiky, odborné analýzy kvality vody, udržitelné móde, ekologické osvětě na sociálních sítích i v terénu, lektorování, environmentálnímu umění, vývoji vzdělávacích aplikací nebo zelených technologií...

Nechyběly ani nejznámější **české** programy, iniciativy a tváře mladých environmentalistů, např. účastníci Hnutí Brontosaurus, Skauta, programu Škola pro udržitelný život, mladí klimatičtí ambasadoři z programu Namysli, Sestry v akci za záchranu života či nominovaní na Cenu Josefa Vavrouška.

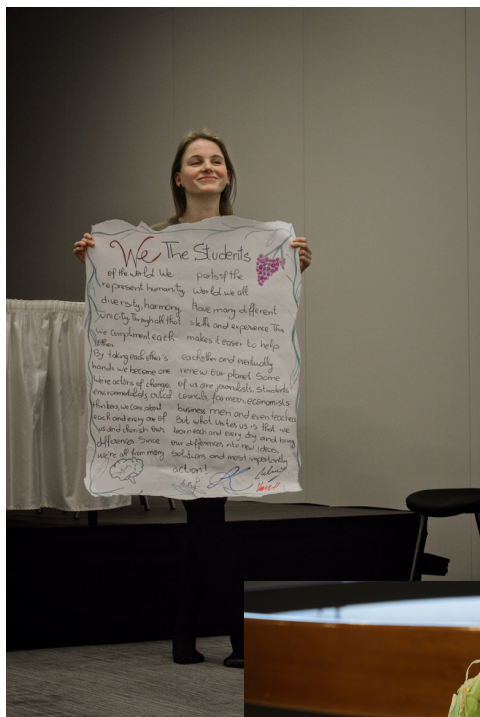

MEZINÁRODNÍ KONGRES MLÁDEŽE K ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVĚ (YEEC), PRAHA, 13. - 17. 3. 2022

Společně **vytvořili poselství** o tom, jak vnímají roli environmentálního vzdělávání a jaké klíčové změny navrhují. To představili na Světovém kongresu environmentální výchovy (WEEC) a také o něm vedli debatu s aktéry z oblasti ochrany životního prostředí anebo vzdělávání – např. s Deirdre Hodson z Evropské komise, Tamarou Mitrofanenko z programu OSN pro životní prostředí a mnohými zástupci z českého MŽP a MŠMT.

Poselství však nepředstavili pouze prostřednictvím tradičních proslovů, ale využili také tvořivé a atraktivní formy komunikace – ztvárnili je do komiksů, divadelní scény, uměleckých děl, básní či videí.

A co mladí pro oblast environmentálního vzdělávání například navrhli?

- *Vzdělávací kurikula a školní vzdělávací programy se mají dostatečně věnovat environmentální výchově, prioritizovat ji.*
- *Ve školách se má učit skrze příklady z reálného světa (učení zážitkem, praktická výuka, rozvoj strategického myšlení).*
- *Klíčovými principy kurikula má být jeho propojenost a průřezovost.*
- *Mladí lidé by se měli podílet na rozhodování o svém vzdělávání.*
- *Environmentální vzdělávání by mělo být dostupné všem, mělo by být inkluzivní.*

Na kompletní znění poselství můžete nahlédnout [zde](#).

„Nevíš-li, odkud jsi, nevíš, kdo jsi.“
Wallace Stegner

Dům obnovy tradic, ekologie a kultury - DOTEK
Horní Maršov, Krkonoše

Letní škola místně zakotveného učení
pro učitele a další vzdělavatele, kteří chtějí začít s místně
zakotveným učením (MZU)

28. - 30. srpna 2022

Zajímá vás přístup ke vzdělávání, který
stojí na posilování vztahu k místu?

Vzděláváte děti i dospělé v místě, o
místě a přemýšlíte, jak učit skrze místo
velká celospolečenská témata?

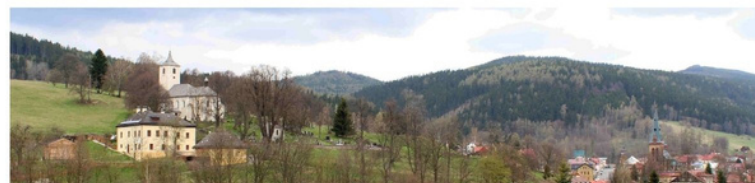
Chcete sdílet své zkušenosti s ostatními
kolegy, pro které je místo jednotícím
prvkem pro výuku a vzájemně hledat
inspiraci?

Pak je letní škola určená přímo vám. Čeká vás:

- **pestrá paleta příkladů, jak učit skrze místo uvnitř i venku**
- **inspirace místem se silným geniem loci**
- **setkání s experty, kolegy a dalšími vzdělavateli**
- **objevování cest k aktivnímu občanství**
- **stoupání po žebříku Místně zakotveného učení**
- **příručka, jak začít s Místně zakotveným učením**

Letní škola je akreditována MŠMT.

Přihlášky zde:

<https://forms.gle/TTvaPSXIoPhVyN8X7>

Uzávěrka přihlášek: 26.6. 2022

Po přihlášení vám zašleme podrobný program.

Cena: 2 900 Kč

(zahrnuje program, ubytování ve vícelůžkových pokojích s
vlastním sociálním zařízením, plnou penzi)

Na setkání se těší pořadatel Středisko ekologické
výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.

S dotazy se obraťte na Elišku Hájkovou,
eliska.hajkova@ekologickavychova.cz,
telefon: 734 310 966

MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ – UČENÍ O MÍSTĚ, V MÍSTĚ, PRO MÍSTO

Vážení přátelé,

nabízíme vám praktické semináře akreditované MŠMT na téma místně zakotveného učení.

Semináře jsou určeny pro: učitele všech stupňů, vzdělavatele ze zařízení pro volný čas, NNO, veřejné knihovny, lokální muzea a zaměstnance místních akčních skupin.

Semináře si od září 2022 můžete objednat pro skupinu 10 – 25 účastníků ve vámi zvoleném termínu po předchozí dohodě.

Jednodenní semináře

Nabízíme 3 typy seminářů (viz dále).

Vy zajistíte účastníky a prostor konání, SEVER zajistí lektory, kteří přijedou k vám. Program je zdarma.

Vícedenní seminář

3 dny/2 noci v prostorách Domu obnovy tradic, ekologie a kultury v Horním Maršově (východní Krkonoše). Obsah semináře (viz dále). Vy zajistíte účastníky, uhradíte nocleh a stravu. SEVER zajistí lektory. Program je zdarma.

Máte-li jakékoliv dotazy nebo zájem o objednání semináře, obraťte se na Ing. Elišku Hájkovou, Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s., eliska.hajkova@ekologickavychova.cz, 734 310 966.

Základní informační materiály k problematice místně zakotveného učení si můžete stáhnout na www.skolaprozivot.cz

JEDNODENNÍ SEMINÁŘE MÍSTNĚ ZAKOTVENÉHO UČENÍ (MZU)

1. Učení o místě, v místě i pro místo, kde žijeme - úvodní seminář MZU

Vhodné pro učitele všech stupňů škol a další vzdělavatele. Rozsah 6 hodin (= 8 vyučovacích hodin). Účastníci získají osvědčení akreditované MŠMT.

Seminář přiblíží účastníkům, co je MZU a jaký je jeho přínos pro žáky i dospělé. Cílem je motivovat účastníky k tomu, aby měli chuť se MZU zabývat dále. Praktické vyzkoušení několika jednoduchých aktivit, kterými lze začít „objevovat místo“. Seminář v interaktivní formě zahrne: ▪ představení konceptu a přínosů projektu MZU; ▪ drobné a praktické aktivity pro začátek práce s MZU.

2. Jak vzdělávat o KLIMATICKÉ ZMĚNĚ skrze místo, kde žijeme I.

Vhodné pro učitele žáků 2. stupně ZŠ a SŠ a další vzdělavatele. Rozsah 3-4 hodiny.

Jaké principy, přístupy a témata jsou klíčová pro smysluplné vzdělávání o klimatické změně?

Jak můžeme žákům pomoci problému porozumět v souvislostech a zároveň navrhnout jeho řešení?

Seminář nabízí představení klíčových principů a témat pro klimatické vzdělávání. Sehrávka simulační hry o dopadech a možnostech řešení klimatické změny na úrovni českých obcí a debata, jak ji lze využít ve výuce. Seznámení s možností jednoduché analýzy a mapování klimatických dopadů a opatření v místě.

3. Jak vzdělávat o KLIMATICKÉ ZMĚNĚ skrze místo, kde žijeme II.

Vhodné pro učitele žáků 2. stupně ZŠ a SŠ a další vzdělavatele. Rozsah 3-4 hodiny.

Jak pracovat s tématem klimatické změny v kontextu konkrétní obce? S využitím odborných postupů, a přesto jednoduše, mohou žáci ve výuce zjistit, jak klimatická změna dopadá na jejich obec. Jaká opatření již v obci existují a jaká další by byla potřebná? Vyzkoušení jedinečného grafického nástroje Klima mapa, který propojuje místní témata a souvislosti ke zjištění klimatického stavu obce. Na základě zjištěných výsledků lze provést hlubší, odbornou a zároveň velmi jednoduchou analýzu nejohroženějších míst v obci. Tyto nástroje představí žákům téma klimatické změny na jejich konkrétní obci a zároveň je povede k námětům, jak prakticky přispět k řešení problémů (např. skrze žákovský miniprojekt).

AKREDITOVANÉ VZDĚLÁVACÍ AKCE SEVERU

VÍCEDENNÍ SEMINÁŘ MÍSTNĚ ZAKOTVENÉHO UČENÍ (MZU)

=

Škola místně zakotveného učení

Vhodné pro učitele všech stupňů škol a další vzdělavatele. Rozsah 18 hodin (= 24 h vyučovacích). Akreditováno MŠMT.

Praktický seminář využívá přednosti místa konání – Dům obnovy tradic, ekologie a kultury v Horním Maršově ve východních Krkonoších má velmi silného s genia loci a zajímavou přírodu v okolí.

Témata:

- Proč je důležitý vztah k místu v kontextu dnešního světa
- Místo jako “nástroj” Místně zakotveného učení (dále jen MZU)
- MZU jako metodický přístup (cíle, principy, přínos, akcent oproti jiným způsobům vzdělávání, mýty a fakta)
- Výchova k aktivnímu občanství a péči o místo, Udržitelný rozvoj obce/města/země/světa
- Jak MZU postupně zavádět do praxe školy, komunity, organizace
- Příklady komplexních/specifických nástrojů/forem uplatnění MZU (regionální učebnice, questing, interpretace, projektová výuka)
- MZU jako prostředek k výuce velkých společenských témat (např. jak učit o udržitelnosti a klimatické změně v místě)
- Příklady dobré praxe
- S čím se MZU potýká a jak se s tím vypořádat (bariéry, rizika a jak jim předcházet)

JAK DOPADLO LETOŠNÍ UDÍLENÍ CEN JOSEFA VAVROUŠKA?

Nadace Partnerství v Senátu vyhlásila dne **1. 6. 2022** 26. Vítěze Environmentální Ceny Josefa Vavrouška. Cenu ve jménu prvního polistopadového ministra životního prostředí, který předčasně zahynul v Tatrách, každoročně získávají osobnosti, které významně přispívají k ochraně životního prostředí a udržitelnému způsobu života.

Je pro nás velkým potěšením, že cenu získala také Ludmila, která si prošla se svou třídou i programem Škola pro udržitelný život - GRATULUJEME! :-)

V kategorii do 26 let za Ekozásek roku bodovala žákyně 9. ročníku ZŠ Prachatice **Ludmila Kozlová**. Se spolužáky uspořádala řadu drobných lokálních projektů a založila vlastní ekotým, v němž se dvakrát týdně schází s žáky 1. stupně. Společně připravují k přírodě šetrná opatření ve škole a obci – omezení plýtvání potravinami, používání recyklovaných papírů, omezení obalů v bufetu nebo využití lokálních potravin ve školní jídelně. Děti v ekotýmu vede k samostatnosti.

Cenu za Výjimečný počin si ze Senátu odnesl **Jiří Malík**. Dvacet let působil ve správě CHKO Broumovsko. V roce 2005 založil s kolegy spolek Živá voda na zadržování vody v krajině.

Za dlouhodobý přínos porota ocenila **Mojmíra Vlašína**. Jako biolog se celou svou profesní dráhu věnuje ochraně přírody a to jak teoreticky, tak i prakticky.

Odkaz na kompletní článek [ZDE](#).

CENA JOSEFA VAVROUŠKA

Úvod Vyhlášení Nomin...

Mojmír Vlašín

Laureát Ceny Josefa Vavrouška za dlouhodobý přínos za rok 2021

Oceněn za celoživotní ochranu přírody v praktické i teoretické rovině.

Ludmila Kozlová

Laureát Ceny Josefa Vavrouška za Ekozásek za rok 2021

Ekozásek roku za vedení vrstevníků k udržitelnosti a ekologii.

Jiří Malík

Laureát Ceny Josefa Vavrouška za výjimečný počin za rok 2021

Oceněn za Výjimečný počin Model Živá krajina.

HORNÍ
MARŠOV
o.p.s.

Škola pro udržitelný život a Místně zakotvené učení Newsletter červen 2022

Redakce: Silvie Kozlovská, Eliška Hájková

Editace: Silvie Kozlovská

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.

Foto: archiv SEVERu (není-li uvedeno jinak)

E-mail programu: suz@ekologickavychova.cz

Kontakt pro Newsletter: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz

Středisko ekologické výchovy SEVER - Národní koordinátor programu Škola pro udržitelný život

www.skolaprozivot.cz

www.sever.ekologickavychova.cz

<https://www.facebook.com/skolaprozivot>

Příští uzávěrka newsletteru pro vaše náměty a příspěvky: **30. 9. 2022**

Příjem vašich námětů a příspěvků na facebook a web: **průběžně**

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

